

SAYIŞTAY KARARLARI

- Temyiz Kurulu Kararları

TEMYİZ KURULU KARARI

Tarih : 03.03.2009

No : 30676

Ö ğretim elemanlarının katkısı olmadan elde edilen matbaa gelirlerinin, sağlık merkezi tedavi gelirlerinin ve internet gelirlerinin ilgili birim personeline döner sermaye katkı payı olarak dağıtılmasının yasal olmadığı hk.

1- 443 sayılı ilamın 1. maddesi ile; öğretim elamanlarının katkısı olmadan elde edilen matbaa gelirlerinin Üniversitesi Matbaa Müdürlüğü personeline döner sermaye katkı payı olarak dağıtılması sonucu yersiz ödemede bulunduğu gerekçesi ile - YTL'ye tazmin hükmü verilmiştir.

Dilekçi ilamın bu maddesi ile ilgili olarak özetle; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 58 inci maddesinin a) fıkrasının 4 üncü paragrafında "Döner Sermaye gayrisafi hasılatının en az % 35'i o kuruluş veya birimin araç, gereç, araştırma ve diğer ihtiyaçlarına ayrılır. Kalan kısmı ise üniversite yönetim kurulunun belirleyeceği oranlar çerçevesinde bağlı bulunduğu üniversitenin bilimsel araştırma projeleri ile döner sermaye gelirinin elde edildiği fakülte, enstitü, yüksekokul, konservatuar ile uygulama ve araştırma merkezinde görevli öğretim elemanları ve aynı birimlerde görevli 14.7.1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi personel (döner sermaye işletme müdürlüğü ve döner sermaye saymanlık personeli dahil) arasında katkıları da dikkate alınmak suretiyle paylaşılır" denildiğini, bu maddede görüldüğü üzere katkı payı dağıtımında tek yetkili birimin üniversite yönetim kurulu olduğunu, üniversite yönetim kurulunun bu doğrultuda iradesini ortaya koyarak matbaa çalışanlarına katkı payı ödemesini kararlaştırdığını, ilgililere katkı payı ödemesinin Üniversitesi Yönetim Kurulunun 17.07.2000 tarih ve 2000/18-3 sayılı kararına göre yapıldığını belirterek verilen tazmin hükmünün kaldırılmasını talep etmiştir.

2547 sayılı kanunun 58. maddesinin a fıkrasının dördüncü bendinde: "Her eğitim-öğretim, araştırma veya uygulama birimi veya bölümü ile ilgili öğretim elemanlarının katkısıyla toplanan döner sermaye gelirlerinin en az %35'i o kuruluş veya birimin araç, gereç, araştırma ve diğer ihtiyaçlarına ayrılır, kalan kısmı ise üniversite yönetim kurulunun belirleyeceği oranlar

çerçevesinde bağlı bulunduğu üniversitenin araştırma fonu ile döner sermayenin bağlı bulunduğu birimde görevli öğretim elemanları ve aynı birimde görevli 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi personel arasında paylaşılır....” denilmektedir.

Aynı hükme, “2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 58. Maddesine Göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik”te de yer verilmiştir.

24.08.1984 tarih ve 4436/1 sayılı Sayıştay Genel Kurul Kararında: “Eczane, kütüphane ve benzeri kuruluşlarca, herhangi bir anabilim dalının eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ile ilgili olmaksızın sağlanan gelirlerin dağıtımına tabi tutulmasının mümkün bulunmadığına” karar verilmiştir.

..... Üniversitesi Matbaa Müdürlüğü, Üniversite içinde akademik bir birim olmadığı gibi Matbaa Müdürlüğünce elde edilen kazançların da öğretim elemanlarının eğitim-öğretim faaliyetleri sonucu elde edilmiş gelirler olmadığı açıktır. Öğretim elemanları çalışmaları sonucu elde edilmeyen döner sermaye gelirlerinin personele katkı payı olarak dağıtılması 2547 sayılı Kanunun 58. maddesinin a fıkrasının dördüncü bendi hükmüne aykırıdır. Nitekim Maliye Bakanlığınca çıkarılan 18 seri no.lu Genel Tebliğde (R.G.-09.07.2005-25870) de konu, yukarıda açıklandığı şekilde düzenlenmiştir.

Dilekçi, Üniversitesi Yönetim Kurulu’nun 17.07.2000 tarih ve 2000/18-3 sayılı kararına göre matbaa gelirlerinin katkı payı olarak dağıtıldığını ileri sürmekte ise de; söz konusu Yönetim Kurulu Kararında katkı payı dağıtım esasları belirlenmiş olup, öğretim elemanlarının fiili çalışmalarına dayanmayan ve eğitim-öğretim, araştırma veya uygulama birimleri ile de ilgisi olmayan matbaa gelirlerinin katkı payı olarak dağıtılmasına ilişkin bulunmamaktadır. 2547 sayılı Kanunun 58. maddesinin a fıkrasının dördüncü bendinde öğretim elemanlarının katkısıyla toplanan döner sermaye gelirlerden yasal paylar ayrıldıktan sonra kalan kısmın üniversite yönetim kurulunun belirleyeceği oranlar çerçevesinde bağlı bulunduğu üniversitenin araştırma fonu ile döner sermayenin bağlı bulunduğu birimde görevli öğretim elemanları ve aynı birimde görevli 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi personel arasında paylaşılacağı öngörülmesine karşın bu yasa hükmüne aykırı olarak Üniversite Yönetim Kurulunun dağıtımına tabi olmayan matbaa gelirlerinin personele

paylaştırılması yönünde karar alması mümkün değildir. Zira yönetim kurullarına sadece dağıtım usullerini ve oranları belirleme yetkisi verilmiştir.

Diğer taraftan, dilekçi konunun esasına ilişkin bir itirazları bulunmamaktadır. Ancak kendilerinin sorumlu olmadıklarını Üniversite Yönetim Kurulunun sorumlu olduğunu ima etmektedirler. Sayıştay'a karşı mali sorumluluk konusu "2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 58. Maddesine Göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik"te tahakkuk memuru, sayman ve bazı durumlarda ita amirinin sorumluluğu şeklinde düzenlenmiştir.

1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanununun 22. maddesinin E bendinde: "Adı ne olursa olsun bir komisyon veya kurul gibi bir organ ya da uzman bir görevli tarafından düzenlenen keşif, hakediş, tutanak, rapor, karar ve benzeri belgelere dayanılarak yapılan ödemelerde Sayıştay'ca saptanacak sorumluluğa, tahakkuk memuru ve saymanla birlikte, söz konusu belgeleri düzenleyen ve onaylayan kişiler de katılır" hükmü bulunmaktadır.

Üniversite Yönetim Kurulu'nun bu kararının, katkı payı ödemesine dayanak teşkil edecek bir belge olarak kabulü mümkün değildir. Dolayısıyla Üniversite Yönetim Kurulunun da yasaya aykırı olduğu açık olan kararı nedeniyle 1050 sayılı Kanunun 22. maddesinin E bendine göre sorumlulukları bulunmamaktadır.

Bu itibarla, dilekçi iddialarının reddi ile; 443 sayılı ilamın 1.maddesiyle YTL'ye ilişkin olarak verilen tazmin hükmünün TASDİKİNE,

2- 443 sayılı ilamın 2. maddesi ile; öğretim elemanlarının katkısı olmadan elde edilen sağlık merkezi tedavi gelirlerinin, Üniversitesi Sağlık, Kültür ve Spor Dairesi Başkanlığı personeline katkı payı olarak dağıtılması sonucu yersiz ödemede bulunduğu gerekçesi ile- YTL'ye tazmin hükmü verilmiştir.

Dilekçi ilamın bu maddesiyle ilgili olarak özetle; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 58 inci maddesinin a) fıkrasının 4 üncü paragrafında "Döner Sermaye gayrisafı hasılatının en az % 35'i o kuruluş veya birimin araç, gereç, araştırma ve diğer ihtiyaçlarına ayrılır. Kalan kısmı ise üniversite yönetim kurulunun belirleyeceği oranlar çerçevesinde bağlı bulunduğu üniversitenin bilimsel araştırma projeleri ile döner sermaye gelirinin elde edildiği fakülte, enstitü, yüksekokul, konservatuar ile uygulama

ve araştırma merkezinde görevli öğretim elemanları ve aynı birimlerde görevli 14.7.1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi personel (döner sermaye işletme müdürlüğü ve döner sermaye saymanlık personeli dahil) arasında katkıları da dikkate alınmak suretiyle paylaştırılır" denildiğini, katkı payı dağıtımında tek yetkili birimin üniversite yönetim kurulu olduğunu, ilgililere katkı payı ödemesinin ekte sunulan Üniversitesi Yönetim Kurulunun 19.09.2001 tarih ve 2001/21-11 sayılı kararına göre yapıldığını, Kararda görüldüğü üzere Üniversite Yönetim Kurulu'nun Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığının 18.07.2001 tarih ve 1865 sayılı talebi doğrultusunda iradesini ortaya koyarak sözü edilen daire başkanlığının çalışan personeline katkı payı ödemesinin yapılmasını kararlaştırdığını, Üniversite Yönetim Kuruluna Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı'nın yasaya aykırı olarak karar alma talebinde bulunduğunu, yasalara aykırı karar alınmasının mümkün olmadığı gibi üniversite yönetim kurulunda yasalara aykırı olarak karar alma talebinde bulunmanın da mümkün olmadığını, sorumluluğun tamamen üniversite yönetim kurulu kararında imzaları bulunan kurul üyelerine ait olduğunu belirterek verilen tazmin hükmünün kaldırılmasını talep etmiştir.

2547 sayılı kanunun 58. maddesinin a fıkrasının dördüncü bendinde: (Değişik: 17/09/2004-5234/2 md.) "Her eğitim-öğretim, araştırma veya uygulama birimi veya bölümü ile ilgili öğretim elemanlarının katkısıyla toplanan döner sermaye gelirlerinin en az % 35'i o kuruluş veya birimin araç, gereç, araştırma ve diğer ihtiyaçlarına ayrılır, kalan kısmı ise üniversite yönetim kurulunun belirleyeceği oranlar çerçevesinde bağlı bulunduğu üniversitenin araştırma fonu ile döner sermayenin bağlı bulunduğu birimde görevli öğretim elemanları ve aynı birimde görevli 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi personel arasında paylaştırılır...." hükmüne yer verilmiştir.

Aynı hükme 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 58. Maddesine Göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelikte de yer verilmiştir.

24.08.1984 tarih ve 4436/1 sayılı Sayıştay Genel Kurul Kararında: "Döner sermaye işletmelerince öğretim üyelerinin katkıları olmadan elde edilen gelirlerin dağıtımına tabi tutulmasının mümkün bulunmadığına" şeklinde hüküm getirilmiştir.

2547 sayılı kanunun 58. maddesinin a fıkrasının dördüncü bendinde, öğretim elemanlarının katkısıyla toplanan döner sermaye gelirlerinden en az yüzde otuz beşinin işletmenin araç, gereç, araştırma ve diğer ihtiyaçlarına ayrılması, kalan kısmın ise üniversite yönetim kurulunun belirleyeceği oranlar çerçevesinde bağlı bulunduğu üniversitenin araştırma fonu ile döner sermayenin bağlı bulunduğu birimde görevli öğretim elemanları ve aynı birimde görevli 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi personel arasında paylaştırılacağı öngörülmüştür.

..... Üniversitesi Sağlık, Kültür ve Spor Dairesi Başkanlığı üniversite teşkilat şeması içinde akademik bir birim olmadığı gibi söz konusu idari birimde elde edilen kazançlar da öğretim elamanlarının eğitim-öğretim faaliyetleri veya akademik personelin bilimsel çalışmaları sonucu elde edilmiş gelirler olarak kabul etmek mümkün değildir. Öğretim elamanları çalışmaları sonucu elde edilmeyen döner sermaye gelirlerinin de personele katkı payı olarak dağıtılması 2547 sayılı kanunun 58. maddesinin a fıkrasının dördüncü bendi hükmüne aykırıdır. Nitekim Maliye Bakanlığınca çıkarılan 18 seri no.lu Genel Tebliği'nde (R.G.-09.07.2005-25870) de konu yukarda açıklandığı şekilde düzenlenmiştir.

Dilekçi, konunun esasına ilişkin bir itirazda bulunmamaktadır. Katkı payı dağıtımında tek yetkili birimin Üniversite Yönetim Kurulu olduğunu, ilgililere katkı payı ödemesinin Üniversitesi Yönetim Kurulunun 19.09.2001 tarih ve 2001/21-11 sayılı kararına göre yapıldığını belirterek kendisinin sorumlu olmadığını sorumluluğun tamamen üniversite yönetim kurulu kararında imzaları bulunan kurul üyelerine ait olduğunu belirtmiş ise de; Sayıştay'a karşı mali sorumluluk konusu "2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 58. Maddesine Göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik"te tahakkuk memuru, sayman ve bazı durumlarda ita amirinin sorumluluğu şeklinde düzenlenmiştir.

1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanununun 22. maddesinin E bendinde: "Adı ne olursa olsun bir komisyon veya kurul gibi bir organ ya da uzman bir görevli tarafından düzenlenen keşif, hakediş, tutanak, rapor, karar ve benzeri belgelere dayanılarak yapılan ödemelerde Sayıştay'ca saptanacak sorumluluğa, tahakkuk memuru ve saymanla birlikte, söz konusu belgeleri düzenleyen ve onaylayan kişiler de katılır" hükmü bulunmaktadır.

Belirtilen maddede, düzenleyen ve onaylayanların sorumlu tutulmalarını gerektirebilecek keşif, hak ediş, tutanak, rapor, karar ve benzeri belgeleri imzalanmaları ve bu belgelerin ödemeye dayanak olması yeterli görülmüştür. Ancak, 2547 sayılı kanunun 58. maddesinin a fıkrasının dördüncü bendinde öğretim elemanlarının katkısıyla toplanan döner sermaye gelirlerden yasal paylar ayrıldıktan sonra kalan kısmın üniversite yönetim kurulunun belirleyeceği oranlar çerçevesinde bağlı bulunduğu üniversitenin araştırma fonu ile döner sermayenin bağlı bulunduğu birimde görevli öğretim elemanları ve aynı birimde görevli 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi personel arasında paylaştırılacağı öngörülmesine karşın bu yasa hükmüne aykırı olarak Üniversite Yönetim Kurulu dağıtım tabi olmayan sağlık merkezi tedavi gelirlerinin personele paylaştırılması yönünde karar alması mümkün değildir. Zira yönetim kurullarına dağıtım usullerini ve oranları belirleme yetkisi verilmiştir. Bu halde, Üniversite Yönetim Kurulu'nun bu kararı katkı payı ödemesine dayanak teşkil edecek bir belge olarak kabul edilemez. Dolayısıyla Üniversite Yönetim Kurulu'nun da böyle yasaya aykırı olduğu açık olan kararı nedeniyle yukarda belirtilen yasa hükmüne göre sorumlu tutulmaması gerekmektedir.

Bu itibarla, dilekçi iddialarının reddi ile; 443 sayılı ilamın 2. maddesiyle YTL'ye ilişkin olarak verilen tazmin hükmünün TASDİKİNE,

3- 443 sayılı ilamın 3. maddesi ile; öğretim elemanlarının katkısı olmadan elde edilen döner sermaye gelirlerinin (bilgisayar internet ücretleri), Üniversitesi Bilgisayar Bilimleri Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürlüğü personeline katkı payı olarak dağıtılması sonucu yersiz ödemede bulunduğu gerekçesi ile- YTL'ye tazmin hükmü verilmiştir.

Dilekçi ilamın bu maddesiyle ilgili olarak özetle; Bilgisayar bilimleri araştırma ve uygulama merkezinin yalnız bilgisayar internet hizmeti vermediğini, bunun yanında öğretim üyelerinin katkılarıyla bilgisayar kursları ile çeşitli etkinlikler yaptığını, çıkarılan meblağın tümünün internet geliri olarak değerlendirilmesinin mümkün olmadığını, kaldı ki internet gelirlerinin bile öğretim üyelerinin katkısıyla sağlandığını, öğretim üyelerinin katkısı olmadan internet gelirinin sağlanmasının mümkün olmadığını, ilgili birimde kalifiye bilgisayar işletmeni ve internet işlemlerinden anlayan 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurlar bulunmadığını, bu nedenle internet

ücretlerinin de öğretim üyelerinin katkılarıyla yapılan bir gelir olarak değerlendirilmesi gerektiğini belirterek verilen tazmin hükmünün kaldırılmasını talep etmiştir.

..... Üniversitesi Bilgisayar Bilimleri Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürlüğü, Üniversite içinde akademik bir birim olmasına rağmen adı geçen birimce elde edilen kazançlar öğretim elemanlarının eğitim-öğretim faaliyetleri veya bilgisayar bilimleri üzerine yapılan araştırmalara dayalı olarak oluşturulmuş bilgisayar programları yaparak elde edilmiş gelirler değildir. Üniversite Yönetim Kurulu'nun 01.03.2005 tarih ve 2005/7 sayılı kararında da öngörüldüğü üzere, adı geçen birim bünyesinde elde edilen gelirlerin, öğrenci ve personelden alınan internet ücretlerinden meydana geldiği anlaşılmaktadır. Öğretim elemanlarının çalışmaları sonucu elde edilmeyen döner sermaye gelirlerinin de personele katkı payı olarak dağıtılması 2547 sayılı Kanunun 58. maddesinin a fıkrasının dördüncü bendi hükmüne aykırıdır.

Dilekçi dilekçesinde; “Bilgisayar Bilimleri Araştırma ve Uygulama Merkezi’nde sadece bilgisayar internet hizmeti verilmediğini, bunun yanında bilgisayar kursları ile çeşitli etkinliklerin yapıldığını, ilamda bu ayrımın yapılmadığını, internet gelirlerinin de öğretim üyelerinin katkısıyla sağlandığını” belirtmiş ise de;

Bilgisayar Bilimleri Araştırma ve Uygulama Merkezi’nde düzenlenen bilgisayar kurslarından elde edilen gelirler öğretim üyelerinin katkısıyla sağlandığından, ilamda bu gelirler yer almamaktadır. Nitekim ilamda bilgi için ayrılan 1377 ve 2115 numaralı verile emirlerindeki katkı payı ödemeleri bu mahiyette olduğundan bu tutarlar fazla ödeme hesabına dahil edilmemişlerdir. Adı geçen merkezde üniversite öğrencilerine, personele ve kampus içinde bulunan personel lojmanlarına internet hizmeti verilmesinden dolayı elde edilen gelirler, o birimde öğretim üyeleri bulunması nedeniyle katkılı gelir olarak değerlendirilemez.

Bu nedenle, öğretim elemanları akademik çalışmaları sonucu elde edilmeyen döner sermaye gelirlerinin de personele katkı payı olarak dağıtılması 2547 sayılı kanunun 58. maddesinin a fıkrasının dördüncü bendi hükmüne aykırıdır. Nitekim Maliye Bakanlığınca çıkarılan 18 seri no.lu Genel Tebliği’nde (R.G.-09.07.2005-25870) de konu yukarda açıklandığı şekilde düzenlenmiştir.

124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ve Yükseköğretim Kurumları İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 34. maddesinde, üniversitedeki bilgi işlem sistemini işletmek Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığının asli görevi olarak gösterilmiştir. Üniversitesinde Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı faal olmadığından bu idari görevi Bilgisayar Bilimleri Araştırma ve Uygulama Merkezinin yürüttüğü tespit edilmiştir.

Bu itibarla, dilekçi iddialarının reddi ile 443 sayılı ilamın 3. maddesiyle YTL'ye ilişkin olarak verilen tazmin hükmünün TASDİKİNE,

TEMYİZ KURULU KARARI

Tarih : 04.05.2009

No : 30770

Akademik personelin maaş bordrolarına hayali veya görevinden çeşitli sebeplerle ayrılmış kişilere ait isimlerin her ay sürekli artan sayıda eklenmesi suretiyle maaş tahakkuk ettirilerek, tahakkuk memuru ve mutemetler ile akrabalarının banka hesaplarına aktarılmasının, basit bir kontrolle dahi anlaşılması mümkün olduğu halde, gerekli belge ve defterleri tutmamış ve kontrollerin hiçbirini yapmamış olan saymanın sorumluluğunun kaldırılamayacağı bk.

Duruşma talebinde bulunan’nın sözlü açıklamalarının dinlenmesinden ve dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra gereği görüldü.

1021 no.lu ek ilamla, Fen Edebiyat Fakültesi Akademik Personel aylıklarının ödenmesinde; sahte veya görevlerinden çeşitli sebeplerle ayrılmış kişilere ait isimlerin bordrolara eklenmesi suretiyle maaş tahakkuk ettirildiği ve tahakkuk ettirilen bu tutarların Fen Edebiyat Fakültesine ait öğrenci fon hesabı ile Dekanlık hesaplarına yatırıldığı, daha sonra bu paraların bu hesaplardan para çekmeye yetkili olan Fakülte Sekreteri (Tahakkuk Memuru), Memur (Mutemet) ile aynı birimde görevli Memur’ın veya bunların yakın akrabalarının banka hesaplarına aktarılmak suretiyle yersiz ödemede bulunulduğu gerekçesiyle- liranın tazminine karar verilmiştir.

Dilekçi dilekçesinde özetle, Sayıştay 5 inci Dairesi tarafından alınan 2003/1021 sayılı kararda saymanın sorumluluğuna gerekçe gösterilmediğini, oysa Anayasa'nın 141'inci maddesine göre bütün mahkeme kararlarının gerekçeli olarak yazılması gerektiğini, 2002 ve 2003 yılı hesabının yargılanması sonucunda Sayıştay 5 inci Dairesinin saymanları sorumlu tuttuğu aynı yersiz ödemeden, aynı hesabın 2004 yılını yargılayan Sayıştay 6 ncı Dairesinin; yapılan yolsuzluğun denetim sırasında değil, saymanlıkça yapılan incelemeler neticesinde tespit edildiği, yetkili mercilere zamanında bilgi verilerek gerekli işlemlerin yapılmasının sağlandığı ve gerek üniversite tarafından yapılan soruşturma sonucunda düzenlenen raporda, gerekse Bakırköy 2 nci Ağır Ceza

Mahkemesinin 2004-355 Esas sayılı Kararında Saymanların sorumluluğunu gerektirir bir hükme yer verilmediği anlaşıldığından yapılan yersiz ödeme tutarından saymanların sorumlu tutulmalarına mahal olmadığı gerekçesiyle saymanların sorumlu tutulmadığını, aynı konuda Sayıştay 6 ncı Dairesi kararı ile 5 inci Dairesinin kararlarının farklı olduğunu, Sayıştay Birinci Başkanının bu ilamları içtihadın birleştirilmesi için Genel Kurula göndermesinin gerektiğini, söz konusu ödemedan saymanın sorumlu tutulması için gerekli illiyet bağının bulunmadığını, 1050 sayılı Kanunun 22 nci maddesi (A) fıkrasında sayılan sorumluluk hallerinden ilke olarak saymanların sorumlu bulunmadıklarına, 21.05.1981 tarih ve 4122/1 No'lu Sayıştay Genel Kurul Kararı ile hükmedilmiş olduğunu, yapılan yolsuzlukla ilgili olarak, Bakırköy 2 nci Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2004-355 sayılı kararıyla, Tahakkuk Memuru ve'ün bu eylemleri sabit görülmüş olup eylemlerine uyan Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri uyarınca cezalandırılmalarına hükmedildiğini, Fen-Edebiyat Fakültesi Dekanlarının tahakkuk memuru ve mutemede 1050 Sayılı Kanunun 17 nci maddesi hükmüne aykırı olarak kanunların öngördüğü şekilde yetkili kılınmamış oldukları halde, dekanlık ortak maaş hesabı ve öğrenci fon hesabı olarak adlandırılan hesabın, tahsilat ve ödeme yetkisini vererek ve bu hesaplarla ilgili bankamatik kartı verilmesini sağlayarak, söz konusu yolsuzluğun gerçekleştirilmesine yol açmış olduklarını, Fen Edebiyat Fakültesi maaş tahakkuklarının İdari ve Mali İşler Dairesi bünyesine alınmadığını, dolayısıyla bu birimin gözetim ve kontrol dışında kalmasına sebebiyet verildiğini, bu durumun kontrol mekanizmasını zaafa uğratmış olduğunu, banka görevlilerinin aralarında imzalanan tebliğe göre yapmaları gereken kontrolleri yapmadan hesaplara aktarma işlemini gerçekleştirdiklerini, personel maaşı ödemelerini gerçekleştiren Türkiye İş Bankasının, maaş ödemesi için maaş ortak hesabına gelen toplam meblağı, banka şubelerinde maaş hesabı açtırmış ve ATM kartı verilmiş personelin hesapları yerine, yine kendi bankalarında açılmış ve toplu maaş ödemesinin gelmiş olduğu maaş ortak hesabı ve öğrenci fon hesabına aktardığını, Personel Dairesi Başkanlığı'nın personel bildirim formundaki kişi sayılarını, veri tabanındaki kadro sayısı ile karşılaştırmadan onayladığını, kendisinin Bütçe Dairesi Başkan vekili olarak görevli olduğu 25.08.2002 -16.07.2003 dönemde görev alanına giren tüm iş ve işlemleri aynı özenle gerçekleştirmeye çalıştığını, üniversite personeli iken Maliye Bakanlığından izin almak suretiyle Bütçe Dairesinde görevlendirdiği ve Say 2000i girişi görevi verdiği'ın yolsuzluğun ortaya çıkmasını sağladığını, bu fakültenin akademik personeli ile ilgili yersiz ödemenin,

akademik personeli maaş ödemelerinin kontrolünde, Üniversitenin diğer tüm personelin ödemelerinin kontrolünden daha az özen gösterilmesinden değil, bu fakültenin Dekanı, tahakkuk memuru, maaş mutemedi ve maaş memuru ile bankanın illiyet bağına kesen usule aykırı uygulamalarından kaynaklandığını, söz konusu hesabın Sayıştay Denetçileri tarafından da incelenmesine rağmen yolsuzluğun tespit edilemediğini, Bütçe Kontrolörlerinin 2005/1 sayılı raporunda Üniversitenin ve Bankanın saymanın illiyet bağına kesen eylemlerinin açıklandığını, İstanbul 5 inci Asliye Hukuk Mahkemesine 2008/138 esas sayılı dosyayla, yolsuzluk yapmak suretiyle zarara neden olan, ve ve 24.08.2000 tarihli protokol hükümleri gereği özen borcunu yerine getirmeyerek zarara neden olan Türkiye İş Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü hakkında, YTL zararın ödemelerin yapıldığı tarihlerden itibaren yasal faizleriyle birlikte tahsiline karar verilmesi istemiyle, Üniversitesi Rektörlüğü tarafından dava açıldığını, açıklanan nedenlerle hakkında Sayıştay 5 inci Dairesi tarafından verilmiş olan tazmin kararının adil olmadığını, kanun önünde eşitlik ilkesine ve hakkaniyete aykırı olduğunu ve ilam hükmünün bu nedenlerle kaldırılmasına karar verilmesini talep etmiştir.

1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanununun 81. maddesinde, saymanlarca bütçeye ilişkin bir giderin ödenmesi, ita amiri tarafından imzalanmış bir verile emri veya kredi emrine dayanması gerektiği ifade edildikten sonra, Saymanların verile emri üzerinde yapacakları incelemenin;

- a) Giderin kendisine verilen yetki içinde bulunması,
- b) Giderin bütçedeki tertibine uygunluğu,
- c) Verile emrine bağlı yüklenme ve gerçekleştirme evrakının tamam olması,
- d) Maddi hata bulunmaması,
- e) Giderin kanun, tüzük ve kararlara uygunluğu,
- f) Hak sahibinin kimliği hususlarına ait olduğu, hükme bağlanmıştır.

Devlet Muhasebe Yönetmeliğinin Amaç ve Dayanak başlıklı 1. maddesinde, 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanununun 139. maddesi ile 178 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 11. maddesine dayanılarak hazırlanan bu Yönetmeliğin amacının; söz konusu mevzuat hükümlerine göre

mal muhasebesi hariç, uygulanacak muhasebe kayıt ve işlemlerinin yürütülmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemek olduğu,

Aynı Yönetmeliğin Kapsam başlıklı 2. maddesinde de, Bu Yönetmeliğin genel bütçeli daireler ile özel mevzuatlarındaki hükümler saklı kalmak üzere katma bütçeli idarelerin muhasebe kayıt ve işlemlerini kapsadığı,

Devlet Muhasebe Yönetmeliğinin Saymanlıklarda Tutulacak Diğer Defterler Bölümü, Kadro ve Aylık Kartı başlıklı 160. maddesinde, Memurların özlük durumları ile kendilerine ödenen aylık ve diğer özlük haklarına ilişkin bilgilerin kaydedildiği bu kartlar daireler itibariyle dosyalanır. Daireler itibariyle birden başlamak üzere her memura bir kart sıra numarası verilir. Kart sıra numarası aynı zamanda aylık bordrolarda o memurun sıra numarasını oluşturur.

Mali yılın ilk ayında memurun aylık ve diğer özlük haklarının tahakkuku ve bunlardan yapılacak kesintiler hesaplanarak ilgili sütunlara ayrı ayrı işlenir. Memurun durumunda her hangi bir değişiklik olmadığı takdirde, bundan sonraki aylarla ilgili ay adı üzeri incelemeyi yapan memurca paraf edilir.

Dairelerden gelen bordrolar, her memur için tutulan kadro ve aylık kartındaki bilgilerle kontrol edilir.

Ayrılan memurlara ait kadro ve aylık kartlarının ayrı dosyalarda saklanacağı,

Kadro Defteri Başlıklı 161. maddesinde,

Bu deftere, merkezden gönderilen kadrolar ile bunlardan yapılan tenkisler kaydedilir.

Gelen kadrolar önce bu deftere, sonra ayrıntılı olarak kadro ve aylık kartına, yapılan tenkislerin ise önce kadro ve aylık kartına, sonra bu deftere işleneceği,

Devlet Harcama Belgeleri Yönetmeliğinin Ödemenin Kimlere Yapılacağına ilişkin 7. maddesinin 1. fıkrasında da, Ödemenin; alacaklıya veya duruma göre vekiline, velisine, vasisine veya mutemedine yapılacağı, hükme bağlanmıştır.

Verile emirleri eklerinin incelenmesinde, Fen Edebiyat Fakültesinde 33 adet Profesör bulunmasına rağmen, 21 nolu verile emriyle 14, 69 nolu verile emriyle 15, 1212 nolu verile emriyle 18, 701 nolu verile emriyle 16, 1654 nolu verile emriyle 18, 2225 nolu verile emriyle 25, 2861 nolu verile

emriyle 31, 3516, 3661, 3748, 4279 nolu verile emirleriyle 36, 4218 nolu verile emirleriyle 35, 4679 nolu verile emriyle 33, 5302 nolu verile emriyle 21, 6195 nolu verile emriyle 19, 6916 nolu verile emriyle de 18 hayali Profesöre yersiz maaş ödemesi yapıldığı, ödeme yapılan hayali personelin sayıları dikkate alındığında, verile emri eklerinde normal bir kontrolün dahi yapılmadığı, oysa maaş tahakkuk evraklarının eki olan personel bildirimlerinin birbirleriyle karşılaştırılması halinde bile, bu olayın tespitinin mümkün olduğu görülmüştür. Şöyle ki, verile emirlerine ekli personel bildirimlerinde, geçen ayki personel sayısı (1), bu ay içinde giren (2), bu ay içinde çıkan (3) ve ödeme yapılacak personel sayısı sütunları bulunmaktadır. Maaş ödemesi yapılırken, geçen ayki personel sayısı baz alınmak suretiyle, bu ay giren personel, geçen ay ödeme yapılan personel sayısına ilave edilip (1+2), ödeme yapılacak ayda çıkan personel, bulunan personel sayısından indirilmek suretiyle (1+2-3), bu ay ödeme yapılacak personel sayısı hesaplanmaktadır. Oysa, bu fakültenin tahakkuk evraklarında, (hayali kişiler sürekli artmasına rağmen) bir önceki ayda ödeme yapılan personel sayısı ile her hangi bir irtibat kurulmadan, o ay ödeme yapılan personel sayıları sürekli artırılmak suretiyle maaş ödemeleri yapılmış ve basit bir karşılaştırmayla anlaşılabilen bu kontrol dahi sorumlularca yapılmamıştır.

1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu, Devlet Muhasebesi Yönetmeliği ve Devlet Harcama Belgeleri Yönetmeliği, mali sistemin (yani bir bütünün) parçalarıdır. Muhasebe-i Umumiye Kanunu hükümlerinin sağlıklı işleyebilmesi, yani haksız ödemelerin önlenmesi için, Devlet Muhasebe Yönetmeliği ve Harcama Belgeleri Yönetmeliğinin öngördüğü kayıtların noksansız olarak tutulması, ilgili belgelerin eksiksiz olarak düzenlenmesi ve verile emirlerine eklenmesi gerekmektedir. Söz konusu, sahte veya görevlerinden çeşitli sebeplerle ayrılmış kişilere yapılan maaş ödemeleri yukarıda da açıklandığı üzere, Devlet Muhasebesi Yönetmeliği hükümlerine uygun kayıt ve belgelerin (aylık kartları) tutulmaması, eklenmemesi ve kontrollerde gerekli hassasiyetin gösterilmemesinden kaynaklanmıştır. Şayet, Devlet Muhasebe Yönetmeliğinin öngördüğü aylık ve kadro kartları tutulmuş olsaydı, kadrosuz hayali kişiler adına yapılan ödemelerin önüne geçilmesi mümkün olabilirdi. Çünkü aylık ve kadro kartları, daireler itibarıyla tutulacak ve bu kartlarda memurların özlük durumlarıyla kendilerine ödenen aylık ve diğer özlük haklarına ilişkin bilgiler kaydedilmiş olacak, dairelerden gelen bordrolar her memur için tutulan bu kadro ve aylık kartlarındaki bilgilerle kontrol edileceğinden sahte kişilere ödeme yapılmayacak ve ayrılan

memurlara ait kadro ve aylık kartları ayrı dosyalarda saklanacağından, görevlerinden ayrılan memurlara yersiz ödeme yapılması engellenmiş olacaktı. Dolayısıyla dilekçi, 1050 sayılı Kanun, Devlet Muhasebesi Yönetmeliği ve Devlet Harcama Belgeleri Yönetmeliğine göre yapması gereken kontrolleri yapmadığından sorumlu olmadığı yönündeki iddiasının yasal dayanağı da bulunmamaktadır.

Ayrıca, Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü Bütçe Kontrolörleri tarafından bu olayın incelenmesi neticesi düzenlenen 2005/05/1 sayılı İnceleme Raporunun Dilekçinin Sorumluluğuna ilişkin bölümünde de, söz konusu kişinin Bütçe Dairesi Başkanlığı döneminde, saymanların görev ve sorumluluklarıyla ilgili olarak yapmaları gereken kadro ve aylık kartlarının tutulmadığı, kadro ve personel bilgilerinin takip edilmediği, maaş evraklarının tetkiki gibi görevlerini gereği gibi ifa etmediği ve bu dönemde her ay 13 ila 36 arasında değişen sayıdaki hayali kişi adına maaş tahakkuk ettirilip yersiz ödemeye sebep olduğu, böylece 1050 sayılı Kanun'un 81. maddesindeki ve 657 sayılı Kanun'un 10. maddesindeki görev ve sorumluluklarının gereğini yapmadığı, söz konusu dilekçinin bu fiillerinin TCK'nın 230. maddesinde düzenlenen görevi ihmal suçunu oluşturduğu ve kendisi hakkında ön inceleme başlatılmasının gerektiği, ayrıca 657 sayılı Kanunun 125/D (n) bendine göre disiplin soruşturması açılması gerektiği, yani bu işlemler nedeniyle sorumlu olduğu kanaatine varılmıştır.

Her ne kadar dilekçi, Bakırköy 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin Esas No: 2004-355, Karar No: 2006/199 sayılı kararında saymanların sorumluluğuna dair bir hükme yer verilmediğini iddia etmişse de, söz konusu bu kararda, cezalandırılmasına karar verilen kişilerce düzenlenmiş belgelerin aldatıcı niteliğinin bulunmadığı, dolayısıyla resmi evrakta sahtecilik suçunun oluşmadığı, bu kişilerce düzenlenen tahakkuk evraklarından bir sonrakilerin, bir önceki ay yapılan tahakkuklarla karşılaştırılması neticesinde, farkın ortaya çıkabileceği vurgulamasından, sorumluların yapması gereken rutin kontrolleri bile yapmadığı anlaşıldığından, bu karara dayanılarak dilekçinin sorumlu olmadığını kabul etmek de mümkün değildir.

Dilekçi, söz konusu olayın meydana gelmesine bankanın protokol hükümlerine aykırı davranması, kanuna aykırı fon hesabı açılması ve mutemede bu hesaptan para çekme yetkisi verilmesinin neden olduğunu iddia etmişse de, şayet mevzuatta öngörülen kadro defterleri tutulmuş olsaydı, tahakkuk dairesinden gelen maaş tahakkuk bordrolarındaki kişiler ve personel bildirim formlarında gösterilen personel sayıları bu kartlarla karşılaştırılmak

suretiyle daha baştan hayali kişiler tespit edileceği için, mutemedin kanuna aykırı açıldığı iddia edilen hesaba veya bu hesaptan kendi veya başkalarının hesabına, bankanın da, kanuna aykırı açıldığı iddia edilen hesaba para aktarması kesinlikle söz konusu olmayacaktı. Dolayısıyla hayali kişilere yapılan maaş ödemesi, yukarıda açıklandığı üzere kanun ve yönetmeliklerin öngördüğü defter ve belgelerin tutulmamış olması ve sorumlularca gerekli kontrollerin yapılmamasından kaynaklandığından dilekçinin bu iddialarının kabulü mümkün değildir.

Yukarıda açıklanan sebeplerle, dilekçinin sorumluluğunun kaldırılması yönündeki talebinin reddiyle ilam hükmünün TASDİKİNE,

TEMYİZ KURULU KARARI

Tarih : 05.05.2009
No : 30795

*G*örevli olarak il dışına giden Belediye Başkanına vekalet eden Başkan Vekiline vekalet ücreti ödenemeyeceği hk.

Dosyada mevcut belgelerin incelenmesinden sonra gereği görüldü:

810 sayılı ilamın 5. maddesi ile; görevli olarak il dışına giden Belediye Başkanına vekalet eden Başkan Vekiline vekalet ücreti ödendiği gerekçesiyle liraya tazmin hükmü verilmiştir.

Dilekçiler ortak dilekçelerinde; 21.1.1992 tarih ve 22652 sayılı kararında, Sayıştay Temyiz Kurulunun, Danıştay 3. Dairesinin Esas No: 1966/116, Karar no: 1966/13, Esas No: 1965/473, Karar No: 1969/473 sayılı kararları ve İçişleri Bakanlığının 12.6.1954 gün ve 621/316/7431 sayılı Genelgesine istinaden belediye başkan vekiline ödenek verilebilmesini, belediye meclisinin kararının mevcudiyetine bağladığını,

2004 yılı Belediyesi Bütçesinin R cetveline başkan vekili ücreti için ödenek konulduğunu, bunun aynı zamanda Belediye Meclisi kararı anlamına geldiğini, başkan vekilinin başkanlığa vekalet ettiği dönemde vekalet ödeneğinin ödenmesinin hukuka aykırı olmadığını,

Belirterek, tazmin kararının kaldırılmasını talep etmiştir.

İlam hükmünün gerekçesi, seçilmiş bir organ olan Belediye Başkanlığına vekalet eden kişiye ödenek ödenmesine izin veren bir mevzuat hükmü bulunmamasına dayanmaktadır.

Dilekçinin atıf yaptığı 22652 tutanak sayılı Temyiz Kurulu kararında, herhangi bir yasal düzenlemenin bulunmadığı bu konuda, boşluğun yargı içtihatlarına göre doldurulması gerektiği, yargı içtihatlarında ödemenin yapılabilmesi için meclis kararının bulunması gerektiğine hükmedildiği belirtilerek, meclis kararı olmadan başkan vekiline vekil ödeneği yerine başkan ödeneği ödendiği için tazmin hükmedilen fark tutarın tasdikine karar verilmiştir.

Bir giderin yapılabilmesi ancak buna izin veren bir mevzuat hükmünün bulunmasına bağlıdır. Bütçeye konulan herhangi bir ödenek o ödemeye yasal dayanak kazandırmaz. Ayrıca Başkan Vekilinin ödeneği ile, Belediye Başkanının görevde olmadığı günler için yerine vekalet edilen günler için yapılan vekalet ödemeleri birbirinden ayrı hususlardır. Bu nedenlerle, yerinde olan tazmin hükmünün TASDİKİNE,

Karar verildi.